Primljen 19. 09. 2005.
Prihvaćen 12. 10. 2005.

PRIKAZ UDŽBENIKA NEVENKE BLAŽEVIĆ: *DEUTSCH IM TOURISMUS 1* I *DEUTSCH IM TOURISMUS 2*

Maja Barac *

Vanjska suradnica na Odsjeku za germanistiku, Filozofski fakultet, Rijeka

Nevenka Blažević
***Deutsch im Tourismus 1*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.,163 str.**
***Deutsch im Tourismus 2*, Školska knjiga, Zagreb, 2004.,163 str.**

Poznavanje stranih jezika osnovna je pretpostavka za komunikaciju u turizmu, a zbog strukture inozemnih turista njemački jezik i dalje je najvažniji strani jezik u hrvatskom turizmu. Stoga se uči u svim obrazovnim institucijama hotelijersko-turističke te ugostiteljske struke. Imajući to u vidu, naša najveća izdavačka kuća „Školska knjiga" u suradnji s Nevenkom Blažević, docenticom Fakulteta za turistički i hotelski menadžment u Opatiji i Filozofskog fakulteta u Rijeci, izdala je seriju udžbenika za učenje njemačkoga jezika u ugostiteljstvu i turizmu. Posljednji u tom nizu su udžbenici ***Deutsch im Tourismus 1*** i ***Deutsch im Tourismus 2***.

Udžbenici ***Deutsch im Tourismus 1*** i ***Deutsch im Tourismus 2*** čine jednu cjelinu i namijenjeni su učenju njemačkoga jezika u hotelijersko-turističkoj struci. Mogu se rabiti u srednjim hotelijersko-turističkim i ugostiteljskim školama, višim i visokim stručnim školama, na fakultetima te u individualnome učenju, a nalaze se na popisu odobrenih udžbenika Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

S obzirom na to da ***Deutsch im Tourismus 1*** nije predviđen za početno učenje, pretpostavka za rad prema ovome udžbeniku poznavanje je osnova njemačkoga jezika, koje se stječu nakon najmanje 140 sati nastave, a cilj mu je da učenike ili studente osposobi za komuniciranje u najvažnijim i najtipičnijim situacijama u ovom području, za čitanje jednostavnijih stručnih tekstova te im omogućuje upoznavanje sa zemljama njemačkoga govornog područja.

Udžbenik se sastoji od osam tematskih cjelina o čijoj strukturi najvažnije informacije saznajemo već iz vrlo preglednoga sadržaja. Uz svaku su cjelinu navedene komunikacijske namjere i gramatičke strukture koje iz njih proizlaze. S obzirom na to da za komunikaciju u okviru turističke struke nije potrebno poznavati cijelu gramatiku, težište se u udžbeniku stavlja na strukture

* Maja Barac, vanjska suradnica na Odsjeku za germanistiku, Filozofski fakultet, Rijeka, e-mail: maja.barac1@ri.htnet.hr

koje pripadaju tzv. produktivnoj gramatici, dakle, strukture koje su potrebne za postizanje komunikacijske kompetencije u okviru struke. Na kraju udžbenika su rječnik stručne terminologije i tekstovi za slušanje. Sastavni dio udžbenika čine CD i priručnik za profesore (51 str.), a u pripremi su radna bilježnica (s CD-ROM-om za individualno učenje na računalu) i gramatički priručnik s vježbama.

U udžbeniku ***Deutsch im Tourismus 1*** zastupljene su sljedeće tematske cjeline: 1. *Berufe im Tourismus, 2. Reisen, 3. Im Reisebüro, 4. Unterkunftsarten im Tourismus, 5. An der Rezeption, 6. Unterbringung und Zimmerservice, 7. Service im Restaurant, 8. Deutschsprachige Länder.*

Deutsch im Tourismus 2 nastavak je udžbenika ***Deutsch im Tourismus 1*** i obuhvaća sljedećih sedam tematskih cjelina: *1. Trends im Tourismus, 2. Reiseveranstalter, 3. Rund ums Hotel, 4. Kroatien als Reiseland, 5. Unterhaltung im Urlaub, 6. Unsere Gäste, 7. Reklamationen.*

Tematske se cjeline dijele na nekoliko nastavnih jedinica, koje sadrže autentične tekstove preuzete iz različitih publikacija. Svi su tekstovi aktualni, tako da se na taj način ne prenosi samo jezično, već i stručno znanje. Tekstovi različitih dužina i žanrova govornoga i pisanoga jezika (razgovori, natječaj za radno mjesto, prospekt, oglas, formular, reklama, recept za jelo, itinerarij puta, prezentacija destinacije ili institucije, intervju, poslovna pisma, grafički prikazi itd.) omogućuju učenicima dobar uvid u običaje različitih kultura, kao i u načine ophođenja u različitim situacijama. S obzirom na struku, prevladavaju dijaloški tekstovi sastavljeni na osnovi komunikacijskih namjera navedenih u sadržaju i koncipirani su tako da se primjenjuju za razvijanje slušanja i govora kao najvažnijih vještina u ovoj struci.

Vodeći računa o suvremenim vidovima učenja uz podršku informacijske tehnologije, autorica u svakoj tematskoj cjelini upućuje učenike da se služe Internetom pri rješavanju nekih praktičnih problema.

U ***Deutsch im Tourismus 2*** posebna se pažnja pridaje poslovnom komuniciranju u turizmu. Tako sve tematske cjeline ovoga udžbenika završavaju lekcijom „*Geschäftskommunikation im Tourismus*" koja sadrži poslovne razgovore (uspostavljanje poslovne suradnje, dogovaranje termina, poslovni razgovor itd.) i pisma (sastavni dijelovi poslovnoga pisma, upit i ponuda, ugovor, rezervacija, popis gostiju, obračun, reklamacija) s vježbama za razvijanje usmene i pismene poslovne komunikacije.

Na svaki se tekst nadovezuje niz raznovrsnih gramatičkih, leksičkih i komunikacijskih vježbi. Iako autorica u predgovoru navodi da se ne vodi računa o gramatičkoj progresiji, jer se poznavanje gramatike pretpostavlja, vježbe obuhvaćaju sve gramatičke razine i usmjeravaju učenike na najvažnija jezična pravila za njihovu primjenu, a u slučaju nejasnoća učenici mogu posegnuti za objašnjenjima navedenima uz pojedinu gramatičku vježbu. Gramatičke i komunikacijske vježbe čine jednu cjelinu, tako da učenici ne doživljavaju gramatiku kao dio stranoga jezika koji je sam sebi svrha.

S obzirom na važnost leksika, autorica je unijela niz leksičkih i komunikacijskih vježbi koje učenike potiču da usklade komunikacijske namjere i njihovu

jezičnu realizaciju. Stoga su vježbe kontekstualizirane i zajedno s tekstovima čine jedinstvenu cjelinu. Završnu vježbu svake cjeline u oba udžbenika čine rečenice koje treba prevesti s hrvatskoga na njemački jezik, a koje istovremeno ukratko sažimlju sadržaj tematske cjeline. U tim rečenicama sadržan je aktivni vokabular i strukture, a koji se rabe u usmenoj i pismenoj komunikaciji.

Od velike su važnosti i vježbe slušanja s razumijevanjem. CD sadrži kvalitetno snimljene razgovore i tekstove koji djeluju prirodno i motivirajuće.

Kako je jezik dio kulture jednoga naroda, teško je zamisliti nastavu stranoga jezika odvojeno od nastave kulture naroda kojemu je taj jezik materinski i stoga je taj element od velike važnosti za udžbenik stranoga jezika. Zbog same činjenice da se njemačko govorno područje prostire preko nekoliko država, teško je obuhvatiti sve osobitosti svih naroda i manjina. Međutim, jasno je da su tu, uglavnom, za nas tri najvažnije države – Njemačka, Austrija i Švicarska, u kojima je njemački jezik službeni. Stoga je autorica unijela u udžbenik opće podatke o tim zemljama, turističke znamenitosti i posebnosti kao što se može vidjeti u 8. poglavlju udžbenika ***Deutsch im Tourismus 1*** *(Deutschsprachige Länder)*. Dakako, treba spomenuti da učenici mogu mnogo saznati o Hrvatskoj i njezinim turističkim destinacijama, hotelima, poduzećima i sl., kao npr., u ***Deutsch im Tourismus 2*** u 4. poglavlju (*Kroatien als Reiseland)* u kojem se mnogo može saznati o vrstama turizma, gradovima, znamenitostima, jelima, suvenirima, što je vrlo važno s obzirom na to da će vjerojatno po završetku školovanja raditi u jednom od naših hotela ili poduzeća. Ali spominju se i osobitosti drugih zemalja, kao npr., najskuplji hotel na svijetu „*Burj Al Arab*" u Dubaju u 4. poglavlju udžbenika Deutsch im Tourismus 1 *(Unterkunftsarten im Tourismus)* s prekrasnim ilustracijama vanjskoga i unutarnjega izgleda hotela.

Udžbenici ***Deutsch im Tourismus 1*** i ***Deutsch im Tourismus 2*** svojim sadržajem, izborom tema i načinom prezentacije zasigurno pridonose ne samo širenju znanja, već i kulture i interkulturalnih odnosa, što znači da imaju veliku odgojnu funkciju u turističkoj struci.

Svakako treba spomenuti i estetski izgled udžbenika koji zaslužuje veliku pohvalu, jer svojim prekrasnim fotografijama, crtežima i tablicama u boji, kao i funkcionalnim i preglednim isticanjem gramatičkih elemenata u boji, u svakom pogledu može parirati sličnim inozemnim udžbenicima.

Uz udžbenik nastavnik može rabiti i priručnik koji će mu svojim općim metodičko-didaktičkim uputama za obradu lekcija, prijedlogom izvedbenoga godišnjeg plana i programa, prijedlogom i uputama za obradu lekcija prema sadržaju udžbenika te s priloženim testovima nakon svake lekcije pomoći u planiranju i izvođenju nastavnih sati.

Vjerujem da će se nastavnici, kao i učenici i studenti sa zadovoljstvom služiti obama udžbenicima, koji svojim sadržajem i izgledom djeluju motivirajuće za učenje i poučavanje njemačkoga kao najvažnijega jezika u turizmu.